

- (19) Burgerlijke Stand Oostende - overlijdens 1913 - akte 703.
(20) Informatie ons verstrekt door de Familie Adriaens, kleinkinderen van drukker André Lacour-Bourgoignie.
Tevens danken wij de familie voor de inzage in hun familie-archief.
(21) Burgerlijke Stand Oostende - overlijdens 1916 - akte 675.

OOSTENDSE MUZIEKGESCHIEDENIS - XXXV

INSTRUMENTALISTEN IN HET KURSAALORKEST VÓÓR 1914 (deel 2)

door Ann CASIER

5. Cellist VAN ACKER Hypolite (1853-1909)

Deze Gentse cellist behaalde in 1874 zijn eerste prijs in de klas van J. SERVAIS te Brussel (1). Als eerste cellist van het Munttheater werd hij geprezen omwille van zijn levendig spel. Hij was één der beste leerlingen die de conservatoria van Gent en Brussel afgeleverd hadden. In 1875 werd hij leraar benoemd aan het concervatorium van Luxemburg. December 1883 werd hij de opvolger van Charles HAES aan de Oostendse muziekacademie en op 25 januari 1884 in deze functie benoemd (2). Tevens nam hij HAES' plaats in het orkest waar. In 1893 nam H. GILLET zijn plaats als eerste cellist in, maar hij bleef toch verder in het orkest spelen tot en met de zomer 1908. Ook was hij leraar muziek aan het koninklijk atheneum. In april 1909 stierf hij, gedecoreerd met het burgerlijk kruis eerste klasse en met een gedachtenis van de regering Leopold II (3). Op 13 april 1909, op 56 jarige leeftijd, werd hij begraven.

6. Cellist SMIT Albertus

Albertus SMIT was in 1894 en 1895 cellist aan het Kursaalorkest. In die periode was zijn broer Johan concertmeester. Vóór hij eerste cellist werd, had hij reeds een behoorlijke orkestervaring opgedaan in het Kursaal. In 1887, bij zijn eerste solo-optreden kreeg hij een zeer positieve kritiek met de vertolking van een concerto van GOLTERMAN (4).

Zijn manier van zich muzikaal uit te drukken, met veel gevoel en stijl, bezorgde hem uitbundig succes. Beide broers zouden zeker roem geogst hebben met een gemeenschappelijke concertreis.

7. Cellist MIRY Louis

MIRY werd de opvolger van de overleden H. GILLET, professor aan het concervatorium van Barcelona, in de zomer van 1897 (5). Zijn meest geliefde composities waren "Berceuse de Jocelyn" van GODARD en "Le cygne" van C. SAINT-SAENS. In 1904 was hij voor het laatst aan het werk als eerste cellist aan het Oostendse Kursaal.

8. Cellist JACOBS Edouard (1851-1935)

De biografie van deze Belgische cellist staat beschreven in enkele boeken van E. GREGOIR en in La musique en Belgique (6). De belangrijkste feiten daaruit : Edouard JACOBS werd geboren te Hal, hij was leerling van F.J. SERVAIS en behaalde aan het concervatorium van Brussel in 1877 zijn eerste prijs. In 1885 werd hij daar ook SERVAIS' opvolger. Hij was ook een zekere tijd solo-cellist aan het hof van Weimar en deed grote concert-tournees door Rusland en Duitsland.

Vooraleer JACOBS zich aan het Kursaalorkest verbond, kwam hij hier enkele malen een concert geven. Op 14 juli 1892 bracht hij als voornaamste werk "Dans la forêt" van POPPER en de volgende dag voerde hij "Le désir", een fantasie voor cello van zijn leraar SERVAIS, uit. Op 29 augustus 1895 kwam JACOBS naar Oostende met het celloconcerto van de vroegere Kursaaldirigent Jules DE SWERT. Hij gaf ook nog een paar populaire werkjes en een aantal bisnummertjes die avond. Zijn techniek was zeer goed, zijn boogstreek onberispelijk en zijn houding perfect. Daarbij was zijn solospel steeds boven het orkest te horen (7). La Saison d'Ostende hield haar favoriete gast goed in 't oog.

Het jaar daarop schreef ze dat JACOBS terug was van zijn zesde concertreis in Sint-Petersburg. Tijdens zijn twee maand durend verblijf aldaar, trad hij twee maal als solist op bij de keizerlijke concertvereniging onder leiding van GALKINE. Op deze reis werd hij vergezeld door de violisten Eugène YSAYE en Mathieu CRICKBOOM (die directeur werd van het conservatorium van Barcelona). Dankzij het overdonderend succes werd hij voor het jaar daarop opnieuw geëngageerd (8).

In 1905 werd JACOBS met algemene instemming cello-solist van het Kursaalorkest. Dirigent RINSKOPF nam elke gelegenheid te baat om cello-soli in te laten (9). Jammer genoeg kon JACOBS niet het ganse seizoen blijven, deels door ziekte, deels door andere concertoptredens (10). Op het concert van 7 juli 1905 was JACOBS solist en speelde op de viola da gamba volgende werken : sarabande van HÄNDEL, een gambatranscriptie van een aria van BACH en een sarabande et brillante van Marin MARAIS. Zijn artistieke vaardigheid op cello kwam volledig tot zijn recht, dankzij zijn Stradivariusinstrument (sic-11). Op het concert van 10 augustus 1906 voerde hij de "Variations symphoniques" uit van L. BOËLLMANN voor cello en orkest en het celloconcerto in e van David POPPER. Dit was meteen de gelegenheid om één der beste vertegenwoordigers van de Belgische celloschool in de bloemetjes te zetten (12). Daarbij ging hij ook door voor één der beste gambisten van zijn tijd en trad regelmatig met enkele kleine (en meestal dezelfde) werkjes op (13).

Het celloconcerto in a van C. SAINT-SAENS en "Kol Nidrei" van Max BRUCH bracht hij op 19 juli 1907. Het orkest begeleidde hem prima en JACOBS speelde zeer mooi. In "Kol Nidrei" zong hij zijn treurnis uit en zijn cello klonk als een menselijke stem. Het enthousiaste publiek riep hem tot zes maal terug (14). Het jaar daarna, op een grote concertreis doorheen Rusland, ontving hij de onderscheiding Sint-Anna (15). Op 23 juli 1909 verraste hij de toeristen opnieuw met enkele pareltjes voor cello :

Variaties op een rococo-thema	TSCHAIKOWSKY
Herfstlied	"
Valse triste	SIBELIUS
Am Springbrunnen	DAVIDOFF

In 1911 ging hij samen met RINSKOPF op concertreis naar Nice en beiden verzorgden daar een programma gewijd aan Belgische componisten. Op 30 juni 1911 voerde hij in het Kursaal het "Concerto militaire" van F. SERVAIS uit. Na die gevoelvolle interpretatie kwam de koningin persoonlijk JACOBS en de dirigent feliciteren. In 1912 werd hij, naar het einde van een mooi seizoen, een periode verhinderd te spelen wegens een gekwetste arm.

Bij het optreden van het symfonieorkest van het Oostends Kursaal te Tourcoing, kreeg cellist JACOBS de hoogste lof toegezwaaid. Terecht trouwens, het Kursaalorkest kon zich moeilijk een beter cellist dromen.

(vervolgt)

-
- (1) E. GREGOIR, Les artistes musiciens belges au XVIIIe et au XIXe siècle, Brussel-Parijs, 1885, p. 410-411.
 - (2) E.O., 27.01.1884.
 - (3) E.O., 10.04.1909.
 - (4) S.O., 11.09.1887.
 - (5) S.O., 03.08.1897.
 - (6) E. GREGOIR, Les artistes musiciens belges au XVIIIe et au XIXe siècle, Brussel-Parijs, 1885, p. 253-254. ID., Supplément et complément au volume : les artistes musiciens belges au XVIIIe siècle et au XIXe siècle, Brussel-Parijs, 1887, p. 163-164.
R. WANGERMEE, Les concerts, in La musique en Belgique du moyen-âge à nos jours, o.l.v. E. CLOSSON en CH. VAN DEN BORREN, Brussel, (1950).
 - (7) S.O., 31.08.1895.
 - (8) S.O., 27.09.1896.
 - (9) S.O., 24.06.1905.
 - (10) S.O., 07.07.1905.
 - (11) S.O., 01.07.1906.
 - (12) S.O., 10.08.1906.
 - (13) S.O., 19.08.1913.
 - (14) S.O., 20.07.1907.
 - (15) S.O., 10.08.1908.
-

KUNSTCYNISME

Geregeld worden er door het Ministerie van Cultuur enkele hedendaagse kunstwerken aangekocht, die dan het nationaal kunstpatrimonium moeten verrijken en in een museum voor moderne kunst of in een ander officieel gebouw worden ondergebracht.

Nu herinnert zich nog iedereen het schilderij "Hommage aan Ensor" van Willy BOSSCHEM uit het jaar 1985 en waarop men een goede 25 levende kunstschilders naast 2 poserende geraamtes (allegorisch voor James ENSOR en andere overleden kunstenaars) samen met Jean Claude VAN BIERVLIET kon zien. Dat schilderij werd door het Ministerie aangekocht. Intussen werd het ergens ondergebracht. We hebben uitgezocht waar het werd gehangen. Waar dacht U wel ? Nergens anders dan op de Arbeidsrechtbank te Brugge !

Wie is daar nu gelukkig om ? De rechters ? De kunstenaars ? J.C. Van Biervliet ? of wellicht het spook van James Ensor zelf !

Omer VILAIN